

Výročná správa ODOS, o. z. za rok 2012

V polovici januára sa MUDr. Marcela Barová, výkonná riaditeľka ODOS, zúčastnila na MPSVR SR mimoriadneho zasadania **Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť**, na ktorom sa účastníci oboznámili s návrhom doplnenia zákona 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov, ktoré sa v tejto súvislosti menia a dopĺňajú. Uvedenú problematiku diskutovali s ministrom Mihálom a jeho spolupracovníkmi. Koncom mesiaca sa začala príprava tvorby časopisu Druhý Breh - Fórum duševného zdravia 2012 a zhromažďovanie podkladov jeho obsahovej stránky (príspevkov od regionálnych členských združení ODOS, fotodokumentácie, odborných článkov).

Začiatkom februára sa výkonná riaditeľka ODOS zúčastnila stretnutia zástupcov Asociácie dodávateľov liekov a zdravotníckych pomôcok (ADL) s lídrami organizácií Spoločnosť Parkinson Slovensko, klub Bratislava, Spoločnosť Parkinson Slovensko, Združenie Sclerosis multiplex Nádej a Spoločnosť psoriatickov a atopikov SR. Stretnutie bolo venované problematike spolupráce s patientskými organizáciami a zaujímavým prednáškam. Manažérka ADL – Jana Srníková, oboznámila prítomných s prezentáciou „Reforma liekovej politiky“, ktorá obsahovala informácie o najdôležitejších zmenách v „liekových“ zákonoch pre pacienta napr. povinná generická preskripcia, úhrady z verejného zdravotníctva, poistenia, atď. Veľmi zaujímavá bola aj prezentácia Ivana Chalupu a Petra Glatza - „Proces kategorizácie liekov v kočke“, v ktorej vysvetlili nie len kategorizáciu, ale aj indikačné obmedzenia a reguláciu cien liekov. Vo februári sa konali na Úrade vlády SR stretnutia, na ktorých sme sa oboznámili s podmienkami grantových výziev v gescii uvedenej inštitúcie.

V druhej polovici februára sa výkonná riaditeľka ODOS zúčastnila zasadania Rady duševného zdravia (RDZ) na Ministerstve zdravotníctva SR, kde sa diskutovalo o návrhu úloh Národného programu duševného zdravia (NPDZ) na dvojročné obdobie 2012 - 2013. Zasadanie viedol MUDr. Mikloš, generálny riaditeľ sekcie zdravia MZ SR, predseda RDZ. Naše celoslovenské združenie ODOS predložilo návrh na dve úlohy. Prvá sa týkala uskutočnenia **preventívno - edukačnej kampane zameranej na problematiku duševného zdravia, na prevenciu depresí a suicidií** a druhá úloha sa týkala pokračovania **projektu Pacientska advokácia – nástroj znižovania stigmy ľudí s duševnou poruchou vo vybraných zdravotníckych zariadeniach poskytujúcich psychiatrickú starostlivosť**. MUDr. Marcela Barová na zasadaní RDZ SR otvorila v rámci diskusie otázku potreby vyhlásenia grantového systému ministerstvom zdravotníctva SR pre subjekty, ktoré sa podieľajú na realizácii programu a úloh NPDZ. Zároveň poukázala na problematické udržanie fungovania občianskych združení s celoslovenskou pôsobnosťou ako aj na schopnosť pokračovať v realizovaní úloh NPDZ, bez finančnej podpory MZ SR. Prítomní členovia RDZ podporili tiež požiadavku na zníženie pôvodne navrhovanej výšky spoluúčasti pre subjekty podávajúce projekty. Predseda RDZ prisľúbil, že návrhy prejedná s ministerkou zdravotníctva JUDr. Zuzanou Zvolenskou.

Piati zástupcovia členských organizácií ODOS (z Banskej Bystrice, Prievidze Bratislavy a Partizánskeho) sa zúčastnili trojdňového tréningu mimovládnych organizácií v presadzovaní princípu rovnosti a antidiskriminácie, ktorú organizovalo združenie Občan, demokracia a zodpovednosť. Účastníci sa oboznámili okrem iného s aspektmi legislatívy SR a uplatňovania antidiskriminačnej legislatívy v praxi ako aj metodikou jeho testovania. Zaujímavou témou bolo aj uplatňovanie zásad rovnakého zaobchádzania a práca v skupinách. Tréning viedli skúsené lektorky Mgr. Janka Debrecéniová, PhDr. Šarlota Pufflerová, Ing. Andrea Chorváthová a ďalší.

Koncom mesiaca sa výkonná riaditeľka ODOS zúčastnila zasadania výboru Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR (NROZP), na ktorom sa diskutovalo o prioritách tejto strešnej organizácie v roku 2012.

Začiatkom marca sa dvaja zástupcovia ODOS zúčastnili vzdelávania lídrov patientskych organizácií v rámci cyklu seminárov Patient Empowerment.

V podvečer 6. marca sa uskutočnil slávnostný koncert Ligy za duševné zdravie SR (LDZ) v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave, na ktorom sa už tradične udeľovali ceny LDZ za prínos a podporu rozvoja duševného zdravia v roku 2011. Koncert otvoril Mgr. Martin Knut, predseda Správnej rady LDZ. **Cenu LDZ v kategórii združení udelila** Správna rada LDZ **občianskemu združeniu Šťastie si Ty** so sídlom v Prievidzi. Cenu prevzala Adriana Karáseková, predseda združenia, z rúk

MUDr. Mikloših, generálneho riaditeľa sekcie zdravia MZ SR. **Cenu LDZ za prínos v oblasti médií za rok 2011 získal Slovenský rozhlas a televízia.** Cenu prevzala v zastúpení RTvS redaktorka Janka Bleyová, ktorá sa vo svojich reláciách dlhé roky venuje zdravotnej problematike. **Cenu kancelárie Svetovej zdravotníckej organizácie na Slovensku** za inovatívny prínos k podpore duševného zdravia získalo **občianskemu združeniu Radost'** z Košíc. Cenu odovzdala MUDr. Darina Sedláková, riaditeľka kancelárie.

V polovici marca začali prípravy na rekonštrukciu priestorov LDZ, v ktorých sídli aj kancelária ODOS. Balenie materiálov, šanónov a následné sťahovanie nábytku a vypratanie miestností. Nasledovala výmena okien, podláh, stavebné práce, ktoré čiastočne menili aj priestorové usporiadanie kancelárie ODOS. Napriek Pôvodný časový harmonogram sa nepodarilo dodržať a nastal posun v odovzdaní prác o niekoľko týždňov, čo nám veľmi skomplikovalo fungovanie centrálnej kancelárie ODOS, napriek tomu, že sme sa snažili ako tak fungovať z domu.

Priebežne sme vypracovávali a podávali projekty **Pacientska advokácia – cesta k búranie predsudkov verejnosti a zvýšeniu akceptácie ľudí s duševnou poruchou** (Úrad vlády SR), **Spolu dokážeme viac** (Nadácia VUB), **Vzdelávaním ľudí s duševnou poruchou zvýšiť ich potenciál na sociálne začlenenie** (Nadácia Orange). Žiaľ, ani jeden z uvedených projektov nebol v roku 2012 podporený.

Nášmu združeniu sa podarilo v roku 2012 získať finančné prostriedky na realizáciu projektov **Podpora rekondičných aktivít, Členské príspevky v medzinárodných organizáciách Mental Health Europe a Gamian Europe** (Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR) a **Časopis Druhý Breh – Fórum duševného zdravia** (Ministerstvo kultúry SR).

Počas 12. – 13. marca sa uskutočnilo spoločné **zasadanie** členov výkonného výboru, predsedníctva a revíznej komisie **Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR** (NROZP), na ktorom sa zúčastnila MUDr. Marcela Barová, štatutár ODOS, ako člen výkonného výboru. Diskutovalo sa o uplatňovaní implementácie Dohovoru o právach ľudí so zdravotným postihnutím, pod vedením predsedu NROZP Ing. Branislava Mamojku.

Koncom marca pracovníci sekretariátu ODOS zabezpečil **distribúciu časopisu Druhý Breh – Fórum duševného zdravia** do členských združení, denných psychiatrických stacionárov, na oddelenia psychiatrií na Slovensku ako aj do psychiatrických ambulancií vďaka podpore farmaceutickej firmy Lundbeck.

Posledný marcový víkend (30.-31.03) sa lídri členských združení ODOS zúčastnili **Celoslovenskej konferencie Slovenský pacient**, ktorá sa už tradične konala v **Piešťanoch**. Mali sme si možnosť vymeniť skúsenosti s fungovaním celej pestrej škály existujúcich združení, pomáhajúcich pacientom v oblasti onkológie, neurológie, kožných ochorení a mnohých ďalších. Veľkým prínosom boli pre nás účastníkov nielen hodnotné prednášky ale aj možnosť získavania nových inšpirácií na spestrenie našej činnosti a stratégií ako zabezpečiť udržateľnosť fungovania združenia.

V apríli sa členovia ODOS zúčastnili už tradične medzinárodnej výstavy kvetov **Flóra Bratislava 2012**. Organizátori výstavy - firma Kulla - nám opäť umožnili voľný vstup. Krásne inšpiratívne aranžmány ako aj súťaž floristov v aranžovaní kvetov boli pre nás všetkých obohatením.

zasadania Správnej rady LDZ, v ktorej zastupuje členské organizácie, a aktívne sa zapojil do návrhov na zabezpečenie kontinuity fungovania tejto strešnej organizácie v oblasti duševného zdravia v SR.

Mesiac máj sme venovali vypracovávaniu a podávaniu projektov ODOS do nadácií. Žiaľ ani v roku 2012 sme nezískali grant podobne ako v minulých rokoch. V polovici mája pracovníci ODOS absolvovali celodenný **Tematický kurz kontinuálneho vzdelávania** na Slovenskej zdravotníckej univerzite (SZÚ). O vzťahu lekár prednášal Prof. J. Holomáň, odborný garant vzdelávania. Najčastejším otázkam pacientov v oblasti zdravotného poistenia bola venovaná prednáška V. Lesákovej a o právach pacientov hovorila M. Medveczká. O pravidlách kategorizácie liekov oboznámil prítomných D. Tomek a zaujímavým bol aj príspevok o vzťahu Sociálnej poisťovne k pacientovi a o činnosti Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vo vzťahu k pacientom.

Začiatkom júna sme sa zúčastnili v spolupráci s Ligou za duševné zdravie podujatia **Víkend otvorených záhrad a parkov**. V rámci tohto podujatia MUDr. Marcela Barová diskutovala v Medickej záhrade s ľuďmi o otázkach, ktoré ich zaujímali v súvislosti s duševnými poruchami a ich prevenciou. Ponúkali sme okoloidúcim aj časopis Druhý Breh – Fórum duševného zdravia.

Zástupcovia ODOS absolvovali 18. júna **Mediálny tréning**, organizovaný Asociáciou dodávateľov liekov a zdravotníckych pomôcok (ADL, na ktorom sa pripravovali na komunikáciu s médiami, trénovali spôsob vedenia rozhovoru s redaktorom, vystúpenie na tlačovej konferencii a spôsob prezentácie svojho združenia na verejnosti, ktoré môžu v budúcnosti využiť v rámci informačných kampaní.

Na zasadnutí výboru Slovenskej psychiatrickej spoločnosti predniesla MUDr. Barová požiadavku možnosti inštalácie prezentačného stánku ODOS na **Psychiatrickom zjazde v Martine v dňoch 22.-24. júna**. Štyria Zástupcovia ODOS – Ing. Matej Berenčík, Adriana Karáseková, Miriam Krajčíriková a MUDr. Marcela Barová – mali možnosť diskutovať s psychiatrami aj psychológmi o aktivitách, ktoré členské združenia ODOS v regiónoch poskytujú pacientom a príbuzným. Účastníci zjazdu prejavili veľký záujem aj o časopis Druhý Breh – Fórum duševného zdravia.

V júli sa zástupca ODOS zúčastnil **festivalu Trenčín – Pohoda** (6. – 8. júla), v rámci ktorého spolu s LDZ distribuoval materiály o duševných poruchách a časopis Druhý Breh.

V auguste sme vypracovali projekt pod názvom **Diskusia s verejnosťou – cesta k búraniu predsudkov a zvýšeniu akceptácie ľudí s duševnou poruchou**, ktorý sme podali do grantovej schémy skupiny CSR farmaceutickej firmy Janssen. Projekt bude realizovaný v priebehu roku 2013. Zároveň sme vyúčtovali na MPSVR SR projekt **Členské príspevky v medzinárodných organizáciách Mental Health Europe a Gamian Europe**.

Začiatkom septembra strávilo na **rekondičnom pobyte ODOS** v Oščadnici na Kysuciach v hoteli Marlene 56 členov nášho združenia 6 krásnych dní. Projekt rekondičných aktivít finančne podporilo MPSVR SR a finančnú spoluúčasť zabezpečilo združenie ODOS. Počasie nám veľmi prialo a tak sme mohli uskutočniť všetky naplánované túry do okolia Oščadnice. Jediný deň, keď trocha spŕchlo, sme sa venovali kreatívnym aktivitám (maľovanie mandal, zhotovovanie kvietkov z korálikov a servítkovou metódou sme okrášlili množstvo kameňov). Výtvy vyhodnotila komisia a víťazi súťaže boli ocenení drobnými predmetmi, ktoré priniesli jednotlivé združenia do tomboly. Posledný deň pobytu sa uskutočnilo plánované **IX. Valné zhromaždenie ODOS**. Zástupcovia regionálnych členských združení pacientov a príbuzných ODOS sa oboznámili s Výročnou správou o činnosti a hospodárení v roku 2011, ďalej so správou o aktivitách v roku 2012 ako aj s plánom ODOS na rok 2013. Dôležitým bodom valného zhromaždenia bola voľba nového výkonného výboru ODOS a predsedu združenia, ktorým sa stal Ing. Matej Berenčík.

Ján Richter, minister práce sociálnych vecí a rodiny SR, zvolal 17. septembra na pôde MPSVR SR **zasadanie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť**. Na zasadaní, ktoré viedol pán Ondruš, štátny tajomník ministerstva, zastupovala ODOS MUDr. Marcela Barová, členka výboru. Účastníci diskutovali o pripravovanej novelizácii zákona o službách zamestnanosti. Veľa problematických otázok zostalo otvorených, preto štátny tajomník zvolal ďalšie stretnutie s vybranými zástupcami výboru pánom na 19. septembra, na ktorom diskusia ku problematickým častiam návrhu zákona pokračovala.

V druhej polovici septembra sme v ODOS vypracovali a podali na Ministerstvo zdravotníctva dva projekty – jeden Pacientska advokácia a druhý Diskusia s verejnosťou. Schválený bol projekt s názvom **Destigmatizačné kampane ODOS – Stop stigme a Stop depresii v regiónoch Slovenska**. Projekt bude realizovaný v roku 2013.

V dňoch 10-13. októbra organizovala Liga za duševné už tradične **Týždeň duševného zdravia** a zbierku **Dni nezábudiek**, do ktorých sa ako každý rok zapojili svojimi aktivitami aj členské združenia pacientov a príbuzných ODOS v regiónoch Slovenska.

V polovici októbra MUDr. Marcela Barová predniesla príspevok **Preventívne programy pre ľudí s duševnými poruchami** na vedeckej konferencii **37. Dni zdravotnej výchovy MUDr. Ivana Stodolu**, ktorá sa uskutočnila v Novom Smokovci v dňoch 16. – 17. 10. Organizoval ju Úrad verejného zdravotníctva SR (ÚVZ) a prvý raz bola zameraná na problematiku duševných porúch a ich prevencie. Pracovníci úradov verejného zdravotníctva a poradní zdravia, ktoré fungujú v mnohých mestách na Slovensku, so záujmom diskutovali s prednášajúcimi o otázkach prevencie a liečby duševných porúch.

Koncom októbra sa Ing. Berenčík, predseda ODOS a MUDr. Barová, výkonná riaditeľka ODOS, zúčastnili **seminára Patient Empowerment Day**, ktorý sa konal v hoteli Tatra v Bratislave. Účastníci si vypočuli príspevky týkajúce sa miesta pacienta a jeho postavenia v systéme zdravotnej starostlivosti, spoločenského a odborného potenciálu patientskych organizácií a posilňovania kompetencií pacientov prostredníctvom cieľeného vzdelávania.

Začiatkom novembra pripravili koordinátori zbierky ODOS v Bratislave vyhodnotenie účasti dobrovoľníkov zo škôl, ktoré s ODOS spolupracovali, a na osobných stretnutiach so žiakmi ich oboznámili s výsledkami výnosov a ocenili ich drobnými darčekom.

Vybraní zástupcovia regionálnych združení pacientov sa zúčastnili konferencie v Národnej rade SR pod názvom **Budovanie kapacity organizácií so zdravotným postihnutím pre efektívnejšiu účasť na implementácii dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a na legislatívnych procesoch**, ktorú organizovala Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR (NROZP v SR) 29. novembra v Bratislave. Účastníci si vypočuli mnoho zaujímavých prednášok. S príspevkami vystúpili aj Nadežda Šebová, generálna riaditeľka Sekcie sociálnej a rodinnej politiky MPSVR, Jana Dubovcová, verejná ochrankyňa práv a Erszebet Szollosi, viceprezidentka EDF.

Začiatkom decembra sa riaditeľka ODOS zúčastnila **zasadania Kategorizačnej komisie MPSVR** ktorej je členkou. Komisia má za úlohu posudzovať existujúci zoznam zdravotných pomôcok pre ľudí so zdravotným postihnutím, prípadne zaradenie nových pomôcok do zoznamu.

Pracovníci sekretariátu ODOS vypracovali v polovici decembra **projekty** na MPSVR – **Rekondičný a rehabilitačný pobyt členov združenia ODOS v roku 2013**, ďalej projekt **Členstvo ODOS v zahraničných organizáciách** a na MK – projekt **časopis Druhý Breh – Fórum duševného zdravia**.

Posledným podujatím roku 2012 boli **Tvorivé dielne** v priestoroch ODOS, ktoré členovia ODOS pracujúcich v Bratislave zorganizovali v spolupráci so združením Opora Bratislava. Darčkové predmety, ktoré šikovné ruky účastníkov tvorivých dielní vytvorili a príjemná hudba dotvárajúca jedinečnú atmosféru, všetkým pripomenuli, že Vianoce sú už opäť za dverami a rok 2012 pomaly končí.

FINANČNÁ SPRÁVA
OZ OTVORME DVERE, OTVORME SRDCIA
2012

NÁKLADY	€
Prevádzková réžia	12,78
Dobropis "Invisio"	-1 779,93
Cestovné náklady	203,09
Telefón, mobil	785,26
WEB	51,84
Réžia	582,63
Ostatné náklady	169,89
Iné členené výdavky	9 403,80
Členstvo ODOS (MHE, Gamian, NROZP v SR)	610,00
Časopis "Druhý Breh"	1 280,00
Rekondičný pobyt - Marlene	7 513,80
Mzdy	14 210,57
Mzda	10 781,61
Odvody - do fondov	2 501,90
Ostatné dane a poplatky	192,35
PN	105,17
Zákonné sociálne náklady	629,54
NÁKLADY CELKOM	23 627,15
PRÍJMY	
Tržby – vlastné výkony a tovar	0,00
Iný nezdaniteľný príjem	32 437,24
Prijaté dotácie	24 442,07
Prijaté dary	130,15
Zákonné poplatky	483,92
Príspevky za členstvo v ODOS za r.2012	170,00
Príspevky z podielu 2% dane za r.2011	2 316,58
Príjem od iných organizácií	1 430,00
Príjmy z verejnej zbierky	3 464,52
PRÍJMY CELKOM	32 437,24
PRÍJMY - VÝDAVKY ZA ROK 2012	8 810,09